

DANI POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I ŠUMARSTVA

Sv. Martin | 19. / 20.
na Muri | prosinca 2019.

EUROPEAN RURAL DEVELOPMENT AGRICULTURAL FUND:
EUROPE INVESTING IN RURAL AREAS
EUROPEAN MARITIME AND FISHERIES FUND

Nacionalna strategija razvoja poljoprivrede i ruralnog prostora (2020. – 2030.)

Tugomir Majdak, Nikša Tkalec & Svetlana Edmeades

Pokriveni sektori: Poljoprivreda i ribarstvo

Početak projekta: Listopad 2018.

Trajanje projekta: 26 mjeseci

Vrijednost: 2.5 milijuna EUR

Izvori financiranja: Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD) & Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EMFF)

Izvršenje: Suradnja Ministarstva poljoprivrede i Svjetske banke uz naknadu za savjetodavne usluge

Web stranica projekta: www.poljoprivreda2020.hr

STARS projekt

(Strategic Transformation in Agriculture and Rural Space)

Opće informacije

STARS – cilj programa

Pružanje savjetodavnih usluga Svjetske banke vezanih uz izradu strateških dokumenata sukladno Zajedničkoj poljoprivrednoj politici i Zajedničkoj ribarstvenoj politici Europske unije te izgradnja i jačanje ljudskih potencijala Ministarstva poljoprivrede i povezanih institucija koji su potrebni zbog strateškog planiranja.

Strategija : motivacija

- Donijeti jasnu viziju za razvoj sektora
- Premostiti prijelazno razdoblje za ZPP (2021.-2023.)
- Temelj za izradu Nacionalnog strateškog plana u okviru ZPP-a (2023.-2027.)

Nacionalna razvojna strategija

Dugoročna vizija za poljoprivredu:

- Veća proizvodnja hrane visoke kvalitete po konkurentnim cijenama
- održivo gospodarenje prirodnim resursima u uvjetima promjenjive klime,
- bolja kvaliteta života i zaposlenost u ruralnim područjima

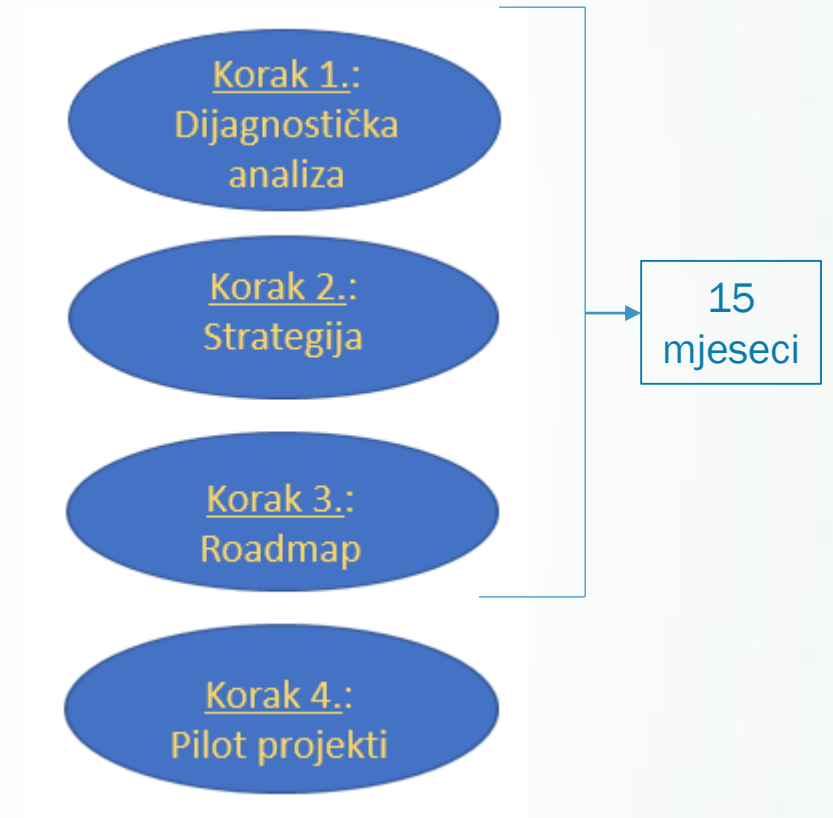
Za ostvarenje ove vizije potrebno je repositioniranje hrvatskog poljoprivredno-prehrambenog sektora i prijelaz s proizvodnje primarnih proizvoda na diferenciraniju proizvodnu strategiju (proizvodi i tržište)

Za ostvarenje ove vizije potrebno je transformirati poljoprivredno-prehrambeni sektor na klimatski pametan način

Strategija : proces

- Strateško planiranje temeljeno na podacima/dokazima (4 koraka)
- Analitika i sektorske analize
- Konzultacije s dionicima i ankete

Strateško planiranje temeljeno na podacima/dokazima

Korak 1.: Dijagnostička analiza (učinkovitost)

Ključni stručni izazovi su još tu, koče transformaciju poljoprivrede

- Pобољшanje proizvodnosti u poljoprivredi još od ulaska u EU je sporo
- Nedostatna ulaganja u kapital, tehnologiju, i znanje & istraživanja /AKIS
- Niska proizvodnost i fragmentirana proizvodna struktura slabe konkurentnost hrvatskog poljoprivrednog sektora
- Poteškoće u osvajanju tržišta i pristup kapitalu otežavaju uključivanje malih proizvođača u poljoprivredno-poslovne vrijednosne lance
- Radi klimatskih promjena potrebno je razmotriti strategiju upravljanja rizicima u poljoprivredi

Korak 1.: Dijagnostička analiza (politika)

Unaprjeđenje učinkovitosti, efektivnosti i pravičnosti raspodjele javnih izdataka može značajno doprinijeti ubrzanju procesa transformacije poljoprivrede

- Tehnička učinkovitost hrvatskih poljoprivrednih gospodarstava je niska unatoč činjenici da je visoka učinkovitost ekonomije razmjera
 - Istraživanja i razvoj (investicije) za unaprjeđenje tehničke učinkovitosti
 - Prijelaz na veća gospodarstva (rast gospodarstava) je izazov
- Efektivnost se može povećati poticanjem tehničkih promjena
 - Istraživanja i razvoj (investicije) su važni za unaprjeđenje efektivnosti
 - Opći gospodarski učinci od javnih izdataka na output i stvaranje radnih mjesta u stupu 2.
- Pravičnost javnih izdataka u poljoprivredi može se unaprijediti
 - Raspodjela izravnih plaćanja je koncentrirana; potrebno je bolje usmjeravanje sredstava

Komponenta 1.:

Izvješće

IZVJEŠĆE je temeljeno na 12 POZADINSKIH DOKUMENATA:

1. Hrvatska poljoprivredna politika i ZPP instrumenti
2. Financiranje poljoprivrede i upravljanje rizikom u RH
3. Agroekološka i klimatska procjena
4. Sustav znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS)
5. Izgradnja održivog i kružnog biogospodarstva u Hrvatskoj: mogućnosti i izazovi
6. Analiza učinkovitosti i efektivnosti javnih izdataka u poljoprivredi u Hrvatskoj
7. Analiza pravičnosti izdataka
8. Sigurnost hrane, sanitarna i fitosanitarna politika u Hrvatskoj
9. Analiza intenziteta dohodovnih subvencija za različite vrste poljoprivrednih gospodarstava: usporedba RH i EU-28
10. Produktivna uključenost za konkurentnost u poljoprivredi
11. Strukturna analiza: gospodarske veze poljoprivrednog i prehrambenog sektora i pokretači poljoprivredne produktivnosti rada
12. Poljoprivredno-prehrambena industrija u RH

Komponenta 1.: Konzultacije

Vrijeme održavanja	Veljača 2019	Veljača 2019	Travanj 2019
Lokacije	Zagreb, Rijeka (Poljoprivreda) Zagreb, Rijeka (Ribarstvo)	Zagreb (Poljoprivreda i ribarstvo)	Zagreb, Osijek (Poljoprivreda) Split, Zagreb (Ribarstvo i akvakultura)
Teme	- Javni izdaci u poljoprivrednom sektoru - Tržišne prilike za proizvođače i prerađivače hrane	- Tehnička učinkovitost i učinkovitost obzirom na opseg djelovanja u poljoprivredi i ribarstvu - Analiza produktivnosti u poljoprivredi i ribarstvu - Ovisnost poljoprivrednih gospodarstava o poljoprivrednim potporama - Strukturna analiza poljoprivredno-prehrambenog sektora - Procjena gospodarskih učinaka poljoprivrednih mjera i mjera ruralnog razvoja	- Određivanje prioriteta - Ključni izazovi i moguća rješenja
Dionici	Javni i privatni sektor, sveučilište, proizvođači, organizacije proizvođača, LAGOVI, konzultanti, kreditne institucije	Javni sektor (MP i APPRRR)	Javni i privatni sektor, sveučilište, proizvođači, organizacije proizvođača, LAGOVI, konzultanti, kreditne institucije

Korak 1.: Analiza & konzultacije s dionicima

Definirani prioriteti

- *Poticati proizvodnost i gospodarski razvoj ruralnog područja*
- *Poboljšavati poslovnu i gospodarsku konkurentnost poljoprivrede*
- *Prijenos znanja, informacija i tehnologija na proizvođače i poduzetnike u poljoprivredi*
- *Učinkovito mobilizirati zemljišne resurse u državnom i privatnom vlasništvu*

Ubrzanje strukturne transformacije hrvatskog poljoprivredno-prehrambenog sektora na klimatski pametan način bit će ključno za jačanje njegovog konkurentskog položaja u skladu sa strategijom fokusiranom na diferencijaciju

visoki udio BDP-a i zaposlenost u primarnom sektoru, niska produktivnost, trajna povezanost siromaštva i poljoprivrede

nepotpuna strukturna transformacija ograničava konkurentski položaj i potencijalni doprinos hrvatskog poljoprivredno-prehrambenog sektora u poboljšanju rasta, zaposlenosti i razine prihoda u ruralnim područjima

rješavanje strukturnih ograničenja transformacije hrvatskog poljoprivredno-prehrambenog sektora i postizanju većeg rasta, zaposlenosti i prihoda

iskoristiti razvojne mogućnosti koje nude strateški tržišni segmenti, digitalne tehnologije, financijska uključenost, pametna specijalizacija, upravljanje održivošću i kružno biogospodarstvo.

Korak 2.: Strategija

Korak 2.: Izrada nacрта Strategije poljoprivrede i nacрта Višegodišnjeg plana razvoja ribarstva nakon 2020. godine

AKTIVNOSTI

- Izrada metodološkog okvira
 - identificiranje i rangiranje nacionalnih prioriteta
 - ocrtavanje strateških smjerova
- Konzultacije s interesnim skupinama iz javnog i privatnog sektora
- Izrada prijedloga strateške vizije

Korak 2.: Održane 4 radionice s interesnim skupinama

Vrijeme održavanja radionica	19.-22. Studeni 2019.
Lokacije	Pazin, Dugopolje, Zagreb, Osijek
Teme	<ul style="list-style-type: none">- Proces izrade strategije – od dijagnostičke analize do vizije i plana, do Nacionalne strategije razvoja poljoprivrede i ZPP strateškog plana- Strateška vizija i plan provedbe- Rezultati sektorskih analiza (svinjsko meso, žitarice, povrće, industrijsko bilje, govedarstvo (meso i mlijeko), vino, voće, energetska bilje)
Dionici	Javni i privatni sektor, sveučilište, proizvođači, organizacije proizvođača, LAGOVI, konzultanti, kreditne institucije

Rezultati sektorskih analiza

Analize izradili:

- [Agronomski fakultet Zagreb](#) - prof. dr. sc. Zoran Grgić i suradnici
- [Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek](#) - izv.prof.dr.sc. Tomislav Vinković, prof.dr.sc. Goran Kušec i suradnici

Na temelju informacija prikupljenih od dionika analizirani su sektori industrijskog bilja (šećerna repa, uljana repica, industrijska konoplja), žitarica, svinjskog mesa, govedarstva (meso i mlijeko), povrća, voća i vina.

Korak 2.: Strategija

Strateški cilj 1.

*Povećati produktivnost
i klimatsku otpornost
poljoprivredne
proizvodnje*

Strateški cilj 2.

*Ojačati konkurentnost
poslovnog okruženja i
poljoprivredno-
prehrambenog sustava*

Strateški cilj 3.

*Obnoviti ruralno
gospodarstvo i
poboljšati uvjete života
na ruralnom području*

Strateški cilj 4.

Potaknuti poljoprivredno-prehrambene inovacije

Korak 2.: Strategija

Strateški cilj 1.

*Povećati produktivnost
i klimatsku otpornost
poljoprivredne
proizvodnje*

1. Povećati dodanu vrijednost poljoprivredne proizvodnje
2. Poboljšati ekološku održivost poljoprivrednih praksi
3. Povećati pravičnost u raspodjeli poljoprivrednih potpora
4. Poboljšati agro-ekološko zoniranje
5. Povećati uporabu i učinkovitost instrumenata za upravljanje rizikom

Korak 2.: Strategija

6. Poboljšati korištenje javnih i privatnih programa kvalitete poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

7. Poboljšati radne vještine u poljoprivredno-prehrambenom lancu

8. Unaprijediti učinkovitost tržišta poljoprivrednog zemljišta

Strateški cilj 2.

Ojačati konkurentnost poslovnog okruženja i poljoprivredno-prehrambenog sustava

9. Ojačati tržišne veze u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, uključujući okrupnjavanje ponude

10. Unaprijediti poduzetničke kapacitete u poljoprivredno-prehrambenom i ruralnom poslovanju

11. Poboljšati poticajno okruženje kako bi se odgovorilo na potražnju potrošača za poljoprivredno-prehrambenim proizvodima

Korak 2.: Strategija

12. Unaprijediti koordinaciju i komplementarnost između intervencija u ruralnim područjima, uključujući osnovne usluge

13. Poboljšati javnu infrastrukturu za modernizaciju poljoprivredne proizvodnje

Strateški cilj 3.

Obnoviti ruralno gospodarstvo i poboljšati uvjete života na ruralnom području

Korak 2.: Strategija

14. Olakšati kapitalna ulaganja usmjerena na tehnologiju i inovacije

15. Poboľšati pristup istraživanju i razvoju te korištenju znanja i tehnologija koji podržavaju donošenje odluka i ulaganja (uključujući klimu i održivost)

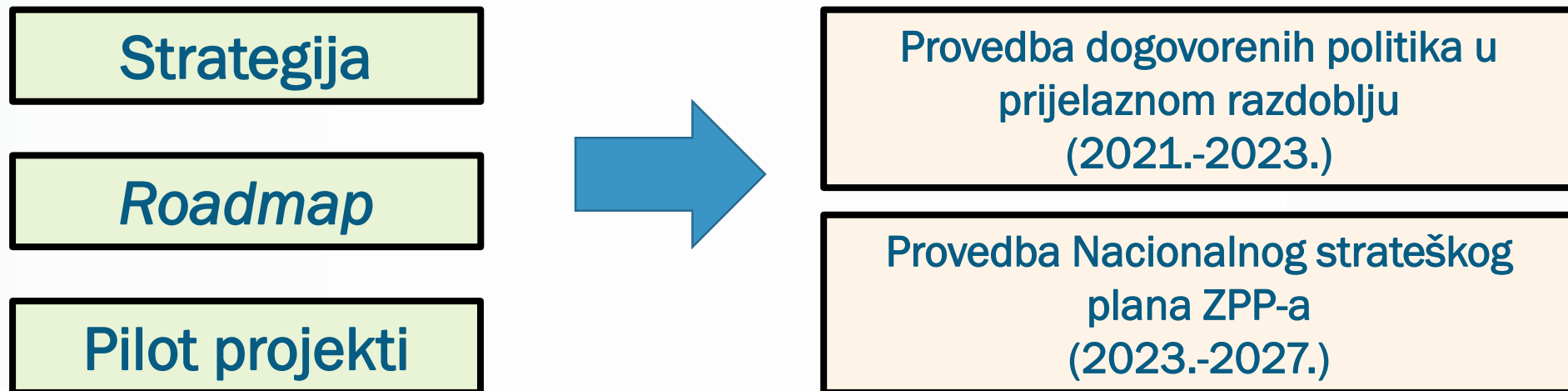

Strateški cilj 4.

Potaknuti poljoprivredno-prehrambene inovacije

Strategija: sljedeći koraci

Web stranica projekta:
<https://poljoprivreda2020.hr>

Korak 3.:

Akcijski plan – Implementacija i praćenje (2020.)

AKTIVNOSTI

- Izrada akcijskog plana za Nacionalnu strategiju poljoprivrede i ruralnog razvoja
- Izrada akcijskog plana za Višegodišnji plan razvoja akvakulture
- Izrada okvirnog koncepta pilot projekata

Komponenta 4.: Pilot projekti – Učinkovito partnerstvo (listopad 2020.)

AKTIVNOSTI

- **Unapređenje AKIS okvira** – povećanje kapaciteta za primjenu istraživanja u proizvodnji te modernizaciju i digitalizaciju poljoprivrede
- **Poljoprivredno-prehrambeni hubovi** – razvoj instrumenata i infrastrukture za jačanje veza između poljoprivrednih proizvođača, kupaca i financijskih institucija
- **Agroekološko zoniranje** – razvoj alata za pomoć pri planiranju dugoročnih investicija i donošenju strateških odluka baziranih na specifičnostima pojedinih lokaliteta

DODATNA AKTIVNOST

- *Policy Note* - Učinkovito partnerstvo – preporuke kako stvoriti učinkovita partnerstva za postizanje učinkovitije, efektivnije i pravičnije javne potpore u okviru Strateškog plana ZPP-a i Fonda za pomorstvo i ribarstvo

Hvala na pažnji!

